

PORESKA PRAKSA

ZA AVGUST 2016. GODINE

Mišljenja

PDV	2 - 5
Porez na dohodak fizičkih lica	6 - 9
Porez na dobit pravnih lica	10 - 11
Ostalo (drugi propisi).....	12 - 13

POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Poreski tretman zamjene proizvoda drugim proizvodom iste vrste, istog trgovačkog kvaliteta i istih tehničkih karakteristika u garantnom roku

Broj: 03/2- 11978/2-16

Podgorica, 17. avgust 2016. godine

Članom 7 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost PDV ("Službeni list RCG", 65/02 ... 16/06 i "Službeni list CG", br. 64/08 ... 32/15) je bliže propisano kada isporuka proizvoda nije oporeziva, i to u sljedećim slučajevima:

- (1) Ako kupac u reklamnom roku ili u drugom roku koji je određen ugovorom vrati proizvod dobavljaču (isporučiocu), smatra se da isporuka nije bila izvršena.
- (2) Ako isporučilac u roku iz stava 1 ovog člana zamijeni jedan proizvod drugim, smatra se da je izvršen prvobitni promet proizvoda, koji je oporeziv.
- (3) Ako isporučilac u garantnom roku zamijeni proizvod drugim proizvodom iste vrste, istog trgovačkog kvaliteta i istih tehničkih karakteristika, takva isporuka nije oporeziva.
- (4) Ako isporučilac iz st. 2 i 3 ovog člana da u zamjenu drugi proizvod manje ili veće vrijednosti, te razlike uvećavaju, odnosno smanjuju poresku osnovicu.
- (5) Ako kupac vrati ambalažu za koju mu je prodavac obračunao i zaračunao PDV, smatra se da nije izvršena oporeziva isporuka.

Dakle, u konkretnom slučaju, zamjena proizvoda drugim proizvodom iste vrste, istog trgovačkog kvaliteta i istih tehničkih karakteristika u garantnom roku nije oporeziva.

Što se tiče pitanja u vezi uklanjanja samog proizvoda sa zaliha (koji je zamijenjen i koji vodite na zaliham, ne vraćate ga dobavljaču), mišljenja smo da se ovdje ne radi o isporuci proizvoda, odnosno da poreski obveznik nema obaveza u smislu oporezivanja. Poreski obveznik bi imao obavezu da izvrši popis ovih proizvoda koji se rashoduju, odnosno skidaju sa zaliha, da isti odloži i čuva kao poslovnu dokumentaciju uz prateća dokumenta i to: račun o isporuci proizvoda, potvrda servisera da se radi o zamjeni proizvoda u garantnom roku, i sl.

Međutim, ukoliko bi poreski obveznik takav proizvod otuđio uz određenu protunaknadu, taj promet bi bio oporeziv po stopi od 19%.

Obračun PDV-a prilikom komisione prodaje

Broj: 03/2- 12121/2-16

Podgorica, 23. avgust 2016. godine

Preprodavac, odnosno komisionar može obračunavati PDV po posebnom postupku prilikom komisione prodaje slika i antikviteta komintenta-fizičkog lica koje nije PDV obveznik. U tom postupku komisionar obračunava PDV po opštoj stopi od 19%, odnosno po preračunatoj stopi od 15,96% na razliku u cijeni, tj.svoju proviziju, za razliku od oprezivanja po opštem postupku u kom je osnovica PDV-a sve što predstavlja plaćanje, koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga. Ukoliko se opredijelite za oporezivanje po posebnom postupku dužni ste poreskom organu podnijeti prijavu za oporezivanje po posebnom postupku, 15 dana prije

početka mjeseca u kojem namjeravate otpočeti obračunavati PDV po tom postupku, s tim da period oporezivanja po posebnom postupku ne može biti kraći od 24 mjeseca. Navedeno proizilazi iz odredbi članova 45 i 46 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 53/16). Preprodavac, odnosno komisionar koji obračunava PDV po ovim odredbama zakona ne smije na računima koje izdaje iskazati PDV.

Inače, oporezivanje po sniženoj stopi od 7%, koje je propisano u članu 24a stav 1 tačka 13 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, odnosi se na promet autorskih prava, a takav promet je kada autor, uz određene uslove, drugima daje, odnosno ustupa pravo korišćenja svog djela zadržavajući ga i dalje u vlasništvu.

Poreski tretman prometa nepokretnosti

Broj: 03/2- 12404/2-16

Podgorica, 24. avgust 2016. godine

Shodno članu 4 stav 2 tačka 4 i člana 27 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Sl. list CG", br. 16/07 ... 53/16) oprezivim prometom se smatra prva prodaja, odnosno prenos prava svojine novoizgrađenih objekata ili djelova objekta. Dalje, istim zakonom u članu 27 stav 1 tačka 2 propisano je da je plaćanja PDV oslobođen promet nepokretnosti, osim prvog prenosa prava svojine, odnosno prava raspolaganja na novoizgrađenom objektu.

Prilikom svakog narednog prometa obračunava se porez na promet nepokretnosti, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na promet nepokretnosti ("Sl. list CG", br. 36/13).

Međutim dužni ste da izvršite ispravku ulaznog PDV, ukoliko ste koristili pravo na odbitak ulaznog PDV, ako nije proteklo više od deset godina od nabavke predmetnog poslovnog prostora. Naime, Zakon o porezu na dodatu vrijednost u članu 39 propisao je da se ispravka ulaznog PDV vrši ako se u toku perioda od deset godina (120 obračunskih PDV perioda) od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi osnovno sredstvo, u ovom slučaju nepokretnost, tj. od poreskog perioda u kojem je izvršen odbitak ulaznog PDV, izmijene uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV. U tom slučaju ispravka se vrši za period od izmjene okolnosti.

Shodno članu 104 Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list RCG“, br. 65/02...16/06 i „Sl. list CG“, br. 64/08, 30/13, 32/15) ispravka pretporeza sprovodi se odjednom, za razdoblje od promjene uslova do kraja razdoblja ispravke na način propisan u stavu 6 istog člana.

Poreski tretman uplate sredstava državnom organu od strane nosioca projekta iz inostranstva (za isplatu naknada učesnicima u projektu)

Broj: 03/2- 11983/2-16

Podgorica, 18. avgust 2016. godine

Shodno članu 3 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 53/16) predmet oporezivanja PDV su promet proizvoda i promet usluga koje poreski obveznik u okviru svoje djelatnosti vrši uz naknadu i uvoz proizvoda u Crnu Goru.

U članu 13 stav 6 Zakon o porezu na dodatu vrijednost je propisano da se državni organi i organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela u okviru vršenja djelatnosti po osnovu javnih funkcija ne smatraju poreskim obveznicima, ako se u vezi tih djelatnosti naplaćuju porezi, takse, doprinosi i druge dažbine.

Dakle, u konkretnom slučaju, mišljenja smo da, ukoliko je neki državni organ primio novac od glavnog nosioca projekta iz inostranstva, za isplatu naknade učesnicima na projektu za njihov rad na njegovoj realizaciji, da ta novčana uplata nije oporeziva sa stanovišta Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

Međutim, sa stanovišta odredbi Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Službeni list CG", br. 86/09 ... 62/13 i 79/15) isplata ove naknade učesnicima na projektu podliježe obavezi plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica.

[Da li se NVO može osloboditi obveze plaćanja PDV-a na uvoz proizvoda, odnosno isporuku oporezivih ino usluga?](#)

Broj: 03/2- 12403/2-16

Podgorica, 26. avgust 2016. godine

Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 04/06 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 53/16) u članu 12 stav 1 tačke 2 i 5 propisao je da je poreski dužnik PDV-a primalac usluga i proizvoda, ako isporuku vrši inostrano lice koje nema sjedište u Crnoj Gori i koje nije imenovalo poreskog zastupnika, kao i lice koje uvozi proizvode, odnosno primalac proizvoda prilikom uvoza. Ova odredba ne pravi razliku po osnovu toga da li je ili nije primalac usluga, odnosno uvoznik proizvoda privredno društvo, NVO koja se bavi neprofitnom djelatnošću ili fizičko lice, odnosno da li je ili nije registrovani PDV obveznik.

Isporuka proizvoda, odnosno usluga iz inostranstva za navedeni projekat mogla bi biti oslobođena plaćanja PDV, shodno članu 25 stav 1 tačka 12 Zakona o porezu na dodatu vrijednost jedino ako je međunarodnim sporazumom, odnosno ugovorom o donaciji predviđeno da se iz dobijenih novčanih sredstava neće plaćati troškovi poreza i to uz ispunjenje uslova iz člana 13e, 13f i 13g Pravilnika o postupku oslobađanja od plaćanja poreza na dodatu vrijednost investitora i isporuku određenih proizvoda i usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 17/15, 68/15).

Prema navodima iz Vašeg dopisa da se zaključiti da se navedeni projekat ne finansira na osnovu međunarodnog ugovora, odnosno ugovora o donaciji, te se NVO ne može osloboditi plaćanja PDV na uvoz proizvoda, odnosno isporuku oporezivih ino usluga.

[Uslovi za umanjenje poreske osnovice zbog nemogućnosti naplate potraživanja](#)

Broj: 03/2- 1165/2-16

Podgorica, 16. avgust 2016. godine

Član 20a Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 09/15), propisuje da poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, samo u slučaju ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnjanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini.

Takođe, na isti način može postupiti poreski obveznik ako dobije pravosnažnu odluku suda o obustavljanju izvršnog postupka, odnosno drugi dokument iz koga se vidi da po završenom postupku nije bio isplaćen, odnosno nije bio isplaćen u cjelini, jer je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija.

U skladu sa navedenim, umanjenje poreske osnovice zbog nemogućnosti plaćanja, vrši se samo ako je nad primaocem otvoren stečajni postupak i ako postupak prinudne naplate nije uspio, zbog čega je od strane nadležnog organa obustavljen postupak.

-dokumentacija kao dokaz da nije potraživanje isplaćeno ili da nije isplaćeno u cjelini bi bila: pravosnažna sudska odluka da je završen stečajni postupak i da potraživanje nije isplaćeno ili da nije u cjelini isplaćeno iz stečajne imovine, pravosnažna sudska odluka da naplata nije uspjela iz razloga što je izvršni postupak obustavljen, usled likvidacije pravnog lica, zbog brisanja iz drugih registara, pod uslovom da je povjerilac prijavio naplatu svog potraživanja Privrednom sudu ili kroz postupak sudskog poravnjenja i preduzeo druge radnje naplate potraživanja.

- ispravka izlaznog PDV, u navedenim slučajevima, se vrši kroz izmijenjenu prijavu za period obračuna kada je potraživanje nastalo, odnosno faktura izdata, pa nije od uticaja činjenica da je došlo do promjene stope PDV-a.

POREZ NA DOHODAK FIZIČKIH LICA

Oporezivanje izdataka za školovaje i stručno usavršavanje zaposlenog

Broj: 03/2- 12405/2-16

Podgorica, 23. avgust 2016. godine

Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15)11), u članu 5a stav 2 tačka 11, propisao je da se ne plaća porez na dohodak za plaćanje školarine ili drugog dokumentovanog izdatka za školovanje i stručno usavršavanje zaposlenog, pod uslovom da je u vezi sa djelatnošću poslodavca.

Ukoliko je ovaj izdatak dokumentovan, a školovanje i stručno usavršavanje zaposlenog je u vezi sa djelatnošću poslodavca, rashod za pomenutu namjenu, prilikom utvrđivanja poreza na dobit, po Zakonu o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 55/16), priznaje se kao trošak koji je nastao u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Oporezivanje isplate otpremnine zaposlenom za čijim je radom prestala potreba usljed tehnološkog viška

Broj: 03/2- 12955/2-16

Podgorica, 25. avgust 2016. godine

Porez na dohodak ne plaća se na primanja ostvarena po osnovu otpremnine zbog prekida radnog odnosa usljed tehnološkog viška do najnižeg iznosa utvrđenog zakonom kojim se uređuje radni odnos, kako je i propisano članom 5a stav 2 tačka 8 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15).

Sistemski zakon kojim se uređuje radni odnos je Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 49/08 ... 53/14) koji je u članu 94 stav 1 propisao da zaposlenom za čijim je radom prestala potreba usljed tehnološkog viška, poslodavac je dužan da isplati otpremninu u visini od najmanje 1/3 njegove mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u prethodnom polugodištu za svaku godinu rada kod tog poslodavca, odnosno 1/3 mjesečne prosječne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori, ako je to povoljnije za zaposlenog. Međutim u stavu 2 istog člana propisano je da otpremnina iz stava 1 ne može biti niža od tri prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa kod poslodavca u prethodnom polugodištu, odnosno prosječne mjesečne zarade bez poreza i doprinosa u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu, ako je to povoljnije za zaposlenog. Uzimajući u obzir navedene zakonske odredbe zaključujemo da neoporezivi dio otpremnine u konkretnom slučaju iznosi 940,50 eura (313,50x3). Dakle, pošto zaposlenoj za čijim je radom prestala potreba usljed tehnološkog viška isplaćujete otpremninu u iznosu od 2928,00 eura dužni ste da kod ovog ličnog primanja na iznos od 1987,50 eura obračunate i uplatite porez po stopi od 9% na iznos od 720 eura i po stopi od 11% na iznos od 1267,50 eura (2928,00-940,50). Obračunati i uplaćeni porez u IOPPD se unosi pod šiframa 019 i 082.

Poreski tretman činjenja pogodnosti zaposlenom (u slučaju da poslodavac plaća gorivo za automobil koje zaposleni koristi u privatne svrhe)

Broj: 03/2- 11869/2-16

Podgorica, 14. avgust 2016. godine

Ličnim primanjima smatraju se i primanja ostvarena činjenjem ili pružanjem pogodnosti, opraštanjem duga, kao i pokrivanjem rashoda poreskog obveznika novčanom naknadom ili neposrednim plaćanjem. Pošto, u navedenom slučaju, poslodavac zaposlenom plaća gorivo za njegov automobil koji koristi za lične potrebe, smatra se da mu je time učinjena pogodnost. Porez se obračunava, kao i kod ostalih ličnih primanja, po stopi od 9% na primanja u bruto iznosu do 720 eura i po stopi od 11% na bruto iznos iznad 720 eura. Obračun i uplatu poreza vrši isplatilac, odnosno poslodavac. Navedeno je u skladu sa članovima 14,15 i 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15). Prirez na porez obračunava se po stopi utvrđenoj odlukom jedinice lokalne samouprave. Na ova primanja se ne plaćaju doprinosi, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu, kako je i propisano članom 18a stav 3 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ...08/15).

Rashodi koje je imala firma po navedenom osnovu neće joj se priznati na teret rashoda u poreske svrhe, shodno članu 11 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 80/04 i "Sl. list CG", br. 40/08 ... 61/13), jer ti troškovi nijesu nastali u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti.

Postupak prijave na obavezno socijalno osiguranje u slučaju kada lice nakon isteka ugovora o djelu zasniva radni odnos kod istog poslodavca

Broj: 03/2- 11872/2-16

Podgorica, 17. avgust 2016. godine

Porez na prihode ostvarene od drugih samostalnih djelatnosti (rad po ugovoru o djelu i sl.) koje se povremeno obavljaju radi ostvarivanja prihoda obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac prihoda pri svakoj isplati, po stopi od 9% na poresku osnovicu, koja predstavlja 70% od ugovorene bruto naknade, kako je i propisano članom 48 stav 5 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15). Ukoliko lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu nijesu obveznici doprinosa po drugom osnovu u tom slučaju su ta lica i obveznici doprinosa za PIO i zdravstveno osiguranje, po stopi od 20,5%, odnosno 12,8%, koje obračunava i uplaćuje isplatilac ugovorene naknade prilikom njene isplate, shodno članu 21 stav 5 Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list CG", br. 13/07 ... 08/15).

Pravna lica koja angažuju fizička lica po osnovu ugovora o djelu, a koja nijesu osigurana po drugom osnovu dužna su da područnom poreskom organu dostave prijavu (obrazac JPR) i fotokopiju ugovora o djelu. Pošto to isto lice odmah nakon isteka ugovora o djelu zasniva radni odnos ne može se govoriti o kontinuitetu, jer je u pitanju različiti osnov prijave na obavezno socijalno osiguranje. U tom slučaju mora se podnošenjem JPR (Dodatak

B) izvršiti odjava sa osiguranja po osnovu angažovanja po ugovoru o djelu i nova prijava na osiguranje po osnovu zaposlenja i to opet podnošenjem JPR (Dodatak B). Uz JPR se prilikom prijave na osiguranje po osnovu zaposlenja podnosi fotokopija dokaza o završenoj školskoj spremi i fotokopija ugovora (rješenja) o radu.

Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 76/10, 63/11, 28/12, 08/13, 04/14, 49/14, 01/15, 02/15), u članu 5 propisao je da se IOPPD podnosi nadležnom poreskom organu, do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec) i obuhvata isplate svih primanja koja se odnose na taj obračunski period.

Imajući u vidu navedeni propis zaključujemo da se u IOPPD unosi svaka isplata fizičkom licu u obračunskom periodu (mjesec) na koju su obračunati i plaćeni porez, odnosno porez i doprinosi. Zarada se unosi pod šifrom 001, a naknada po osnovu ugovora o djelu licu koje nije osigurano po drugom osnovu (PIO i zdravstveno) unosi se pod šifrom 048.

Oporezivanje dohotka (prihoda od samostalne djelatnosti) koji rezidentna fizička lica ostvare izvan Crne Gore

Broj: 03/2- 11981/2-16

Podgorica, 16. avgust 2016. godine

Dohodak koja rezidentna fizička lica ostvare izvan Crne Gore u toku godine može biti predmet akontativnog oporezivanja samo u zemlji u kojoj je taj dohodak ostvaren, dok će isti eventualno biti predmet oporezivanja u Crnoj Gori tek sa istekom te godine, odnosno sa podnošenjem Godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica. Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01 ... 04/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 ... 79/15). u članu 43 propisao je da se godišnja poreska prijava podnosi do kraja aprila tekuće godine za prethodnu godinu i za prihode koja fizička lica ostvare iz inostranstva.

Akontativno plaćeni porez izvan Crne Gore biće priznat kao poreski kredit i prilikom utvrđivanja godišnje poreske obaveze biće izvršena doplata samo ukoliko je porez plaćen u inostranstvu niži od poreza koji bi se obračunao da je dohodak ostvaren u Crnoj Gori.

Da bi se priznao poreski kredit rezidentni poreski obveznik mora uz GPP FL da dostavi i potvrdu o plaćenom porezu izdatu od strane nadležnog poreskog organa zemlje u kojoj je ostvaren oporezovani dohodak. Ta potvrda treba da sadrži opis izvora prihoda, iznos prihoda, osnovicu, stopu i visinu plaćenog poreza i mora biti na jeziku te zemlje, a takođe i na crnogorskom jeziku uz ovjeru sudskog prevodioca.

Mišljenja smo da je Uputstvo za popunjavanje Dodatka D (Dohodak ostvaren izvan Crne Gore) u GPP FL manjkavo, jer ne sadrži dovoljno podataka kako se utvrđuje osnovica, pogotovo kod prihoda od samostalne djelatnosti. U suštini oporezivanje ovih prihoda se svodi na oporezivanje prihoda od povremene samostalne djelatnosti (ugovor o djelu, autorski ugovor ili neki obligacioni ugovor po osnovu kojeg se ostvaruje prihod), te bi trebalo priznati stvarne troškove koje je lice imalo pri ostvarivanju tih prihoda ako ih dokumentuje ili standardne rashode u iznosu od 30% od ostvarenog bruto prihoda. Ne preostaje ništa drugo, već da u tom slučaju poreski obveznik u Dodatku D pod rednim brojem dva (samostalna djelatnost) unosi 70% od ostvarenog dohotka, a ne „iznos ostvarenog dohotka“ kako stoji u Uputstvu. Ovo prevashodno iz razloga što Zakon kod utvrđivanja osnovice za oporezivanje

prihoda od povremene samostalne djelatnosti, prilikom priznavanja standardnih troškova, ne pravi razliku da li je dohodak po navedenom osnovu ostvaren u Crnoj Gori ili inostranstvu. Dakle, osnovica za oporezivanje je 70% od uplaćenog prihoda iz inostranstva i na istu se obračunava porez po stopi od 9%. Ukoliko postoji obaveza uplate poreza, plaćanje se vrši istovremeno sa podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak fizičkih lica.

ZAKON O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Poreski tretman isplate prihoda po osnovu naknada za korišćenje licence

Broj: 03/2-11640/2-16

Podgorica, 20. avgust 2016. godine

Odredbama člana 29 stav 1 tačka 2 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br. 65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br. 40/08, 86/09 ...61/13) propisano je da je obveznik poreza na dobit dužan da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu naknade za autorska prava i druga prava intelektualne svojine, koje se isplaćuju nerezidentnom pravnom licu.

U skladu sa navedenim predmet oporezivanja porezom po odbitku, shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, su prihodi po osnovu autorskih prava i drugih prava intelektualne svojine, kao što je naknada za ustupanje autorskih prava, *naknada za korišćenje licence*, naknada za korišćenje softera i drugih prihoda po osnovu naknada za korišćenje određenih ugovorenih autorskih prava i licenci. Inače, stopa poreza po odbitku iznosi 9%.

Isplatilac prihoda po osnovu naknada za korišćenje licence u obavezi je da obračuna porez po odbitku nerezidentnom pravnom licu, a usluge održavanja softera koje pravno lice iz Srbije fakturiše crnogorskoj firmi ne mogu smatrati autorskim pravima, te ovi prihodi, odnosno naknade ne podliježu obračunu i plaćanju poreza po odbitku.

Shodno tome, nerezidentno pravno lice je dužno da na svojoj fakturi posebno iskaže i naznači iznos naknade za korišćenje licence, a posebno naknadu za usluge servisiranja i održavanja programa.

Član 12 stav 2 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01 ... 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 9/15) propisuje da ako strano lice koje vrši isporuku proizvoda, odnosno usluga u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, tada je obveznik plaćanja PDV primalac tih proizvoda odnosno usluga.

Shodno članu 17 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost mjestom izvršenog prometa usluga smatra se mjesto u kojem poreski obveznik, koji pruža usluge, ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu iz kojeg obavlja usluge ili stalno, odnosno uobičajeno prebivalište, ako nema sjedište ili poslovnu jedinicu. Ovo je opšte pravilo.

Međutim, propisani su i izuzeci od ovog pravila. Član 17 stav 3 tačka 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, propisuje da se na usluge prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine oporezuju prema mjestu primaoca usluge.

Dakle, u situaciji kada ino lice pruža usluge domaćem licu i kada se radi o uslugama koje se oporezuju prema mjestu primaoca usluge, u tom slučaju PDV obveznik je domaće lice kome je pružena usluga i isto je u obavezi da obračuna i plati PDV na fakturama koje mu ispostavlja strano lice.

Domaće lice je u obavezi da na osnovu primljenog računa od ino lica, sačini račun obračuna PDV i iskaže ga u knjigama izdatih i primljenih računa, što znači da primalac usluga- obveznik PDV –a ima pravo da svoj izlazni PDV umanja za iznos PDV –a koji je platio (obračunao) kao primalac usluge. Na svom računu primalac usluga obavezno stavlja napomenu da se radi o uslugama koje je pružilo strano lice, te da je prema članu 17 stav 3

Zakona obveznik PDV primalac usluge, odnosno rezidentno lice i dužno je da ga spoji sa računom koji mu je poslao pružalac usluga. Ovi obračunati iznosi se iskazuju u mjesečnoj prijavi za obračun PDV-a Obrascu "PR PDV -2", u koloni 18 -PDV na usluge inostranih lica - unijeti ukupan iznos PDV kojeg plaća, odnosno obračunava primalac usluge i kao ulazni i izlazni PDV. Uplatni račun za plaćanje poreza na usluge ino lica je: 820-15112-21 - Porez na dodatu vrijednost na usluge stranih lica.

Poreski tretman isplate dobiti nerezidentnom pravnom licu od strane poslovne jedinice, tj. dijela stranog društva registrovanog u Crnoj Gori

Broj: 03/2-12545/2-16

Podgorica, 23. avgust 2016. godine

Poslovna jedinica ili dio stranog društva registrovan u Crnoj Gori, može da iznosi ostvarenu neto dobit matičnoj firmi iz Srbije, na način i u skladu sa propisima koji ovu oblast regulišu:

Članom 3 Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list RCG", br.65/01, 80/04 i "Službeni list CG", br.40/08, 86/09 ...55/06) je propisano da se pod nerezidentnim pravnim licem smatra lice koje nije osnovano u Crnoj Gori i nema sjedište stvarne uprave i kontrole u Crnoj Gori, a koje svoje poslovanje obavlja preko stalne poslovne jedinice.

Prema članu 4 ovog zakona predmet oporezivanja nerezidenta je dobit koju nerezident ostvari u Crnoj Gori.

Predmet oporezivanja nerezidenta koji nema poslovnu jedinicu u Crnoj Gori su prihodi iz člana 29 stav 1 tačka 2) ovog zakona.

Prilikom isplate dividende, odnosno isplate dobiti nerezidentnom pravnom licu od strane poslovne jedinice, tj. dijela stranog društva u Crnoj Gori ne obračunava se i ne uplaćuje porez po odbitku. Takođe je članom 10 Ugovora između Crne Gore i Srbije o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak ("Službeni list CG-Međunarodni ugovori, br. 16/11) propisano da se ne primjenjuje porez po odbitku, na isplate dividende ili drugih prava učešća u dobiti i dohotka od drugih prava kompanije, od strane poslovne jedinice rezidentnoj kompaniji.

Prema tome, dio stranog društva registrovan u CG, može iznositi sredstva na ime dobit iz poslovanja, koja ne može prelaziti iznos dobiti ostvarene na kraju posljednje finansijske godine, uvećanu za dobit iz prethodne godine, i umanjenju za gubitke iz prethodne godine i za iznose za određene obaveze i rezerve u skladu sa zakonom, odnosno utvrđene nakon sačinjavanja i podnošenja finansijskog izvještaja i Godišnje prijave poreza na dobit pravnih lica.

OSTALO (DRUGI PROPISI)

Prava i obaveze zaposlenog iz rada i po osnovu rada, u slučaju odsustva sa rada zbog izdržavanja kazne zatvora

Broj: 03/2- 12958/2-16

Podgorica, 30. avgust 2016. godine

Zakon o radu ("Sl. list CG", br. 49/08 ... 53/14) u članu 76 stav 1 tačka 3 propisao je da zaposlenom miruju prava i obaveze iz rada i po osnovu rada, ako odsustvuje sa rada zbog izdržavanja kazne zatvora u trajanju do šest mjeseci. Dalje, Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Sl. list CG", br. 06/16), u članu 45 stav 4 propisuje da naknada zarade zbog privremene spriječenosti za rad (bolovanje) ne pripada licima koja su na izdržavanju kazne zatvora.

Iz i na obračunatu naknadu zarade obračunavaju se porez i doprinosi i na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Kao što smo već naveli, za vrijeme izdržavanja kazne zatvora u trajanju do šest mjeseci miruju prava i obaveze iz rada i po osnovu rada, te za to vrijeme poslodavac ne vrši isplatu zarade niti uplaćuje porez i doprinose za to lice.

Mirovanje prava i obaveza podrazumijeva da poslodavac dostavljanjem područnom poreskom organu obrasca JPR dodatka B i odgovarajućeg akta, odnosno rješenja kojim se utvrđuje mirovanje prava i obaveza, odjavi zaposlenog sa penzijskog i invalidskog osiguranja (šifra 7- drugi razlozi) i zdravstvenog osiguranja (šifra 1- prestanak zaposlenja-prekid osiguranja). Inače, poslodavac rješenjem utvrđuje datum početka i datum prestanka mirovanja prava i obaveza iz radnog odnosa. Nakon isteka tog perioda poslodavac podnosi novu prijavu JPR dodatak B za prijavu na osiguranje: šifra PIO – 101, a šifra zdravstvo – 1.

Šifra za unos obračunatog poreza na otpremnine kod odlaska u penziju

Broj: 03/2- 12119/2-16

Podgorica, 22. avgust 2016. godine

Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. list Crne Gore", br. 76/10, 63/11, 28/12, 08/13, 04/14, 49/14, 01/15, 02/15,10/16) uz koji je odštampan obrazac IOPPD nije propisao posebnu šifru za otpremnine za odlazak u penziju po Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. I dalje je u primjeni samo šifra 018 za unos obračunatog poreza na otpremnine kod odlaska u penziju.

Obaveza posjedovanja poreske registar kase za evidentiranje prometa

Broj: 03/2- 12879/2-16

Podgorica, 30. avgust 2016. godine

Član 31 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01, ...76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07 ... 53/16) propisuje da je poreski obveznik dužan da za izvršeni promet proizvoda, odnosno usluga izda račun ili drugi dokumenat koji služi kao račun. Račun se izdaje u dva primjerka, od kojih original zadržava kupac, a kopiju zadržava isporučilac proizvoda, odnosno usluga. Takođe, poreski obveznik je u skladu sa stavom 8 navedenog člana zakona dužan da promet proizvoda, odnosno usluga koji naplaćuje u gotovini evidentira preko poreske registar kase i izda fiskalni račun.

Prema članu 8 Uredbe o poreskoj registar kasi ("Službeni list CG", br.31/14) fiskalni račun je dokument u kome se evidentira svaki pojedinačno ostvareni promet koji kupac proizvoda, odnosno korisnik usluga plaća u gotovini ili bezgotovinski u slučaju kada se u istom objektu, pored plaćanja u gotovini, vrši i bezgotovinsko plaćanje.

Fiskalizacija u smislu ove uredbe je postupak stavljanja poreske kase u funkciju registrovanja prometa, koji se sprovodi prije njene upotrebe.

Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase poreski obveznik podnosi poreskom organu, preko ovlašćenog servisa.

Zahtjev za fiskalizaciju poreske kase obavezno sadrži podatke o mjestu prodajnog objekta, koji odgovaraju podacima sadržanim u prijavi za opštu poresku registraciju.

U konkretnom slučaju kada je u pitanju usluga servisiranja na terenu, odnosno usluga koja obuhvata zamjenu artikala plus naplatu naknade za pružene usluge, pružalac usluge je dužan da krajnjem korisniku usluge izda račun sa svim elementima PDV računa propisanim članom 31 stav 1 Zakona. Kod gotovinskog prometa serviser je dužan da na ovaj račun naglasi da se radi o gotovinskom prometu. Na osnovu ovih računa se vode analitika blagajne i dnevnog pazara, analitike obaveze za PDV i dr.

Ukoliko priroda djelatnosti koju obavljate ne podrazumijeva obaveznost posjedovanja poslovnog prostora (da li je za obavljanje djelatnosti neophodno posjedovanje zatvorenog poslovnog prostora), u tom slučaju nijeste u obavezi da posjedujete poresku registar kasu za evidenciju prometa za tu djelatnost, već ste za ostvareni promet proizvoda i usluga dužni izdati poreski račun u skladu sa članom 31 stav 1 zakona.

Ovjereni paragon blokovi služe poreskom obvezniku koji u svom objektu ima instaliranu fiskalnu kasu za slučaj da kasa nije u upotrebi (prijavljen kvar distributeru) ili je nastupio prekid elekt. energije. U dodatak C Obrasca JPR, uz dodatnu dokumentaciju (rješenje o ispunjenosti uslova za rad od nadležnog organa) se prijavljuje registrovani objekat ili pokretni objekat, u kome se obavlja djelatnost i prijavljuje se instalirana poreska registar kasa kao i odjava te kase sa napomenom.